

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců
JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy ve věci

žalobce: **JUDr. Milan Usnul,**
soudní exekutor, Exekutorský úřad pro Prahu 9
sídlem Bryksova 763/46, 198 00 Praha 9

zastoupen advokátem Mgr. Janem Válkem,
sídlem Vítkova 247/7, 186 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti ČR,**
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2023, č. j. MSP-15/2019-ODKA-
KEU/21

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá přezkoumání a zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byla žalobci uložena výtka dle ustanovení § 7a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, ve znění účinném pro rozhodné období (dále jen „exekuční řád“), neboť žalobce v exekučních řízeních požádal exekuční soud o přiznání náhrady nákladů exekuce po rozhodnutí o splnění oddlužení a osvobození povinných od placení pohledávek. Tento postup žalovaný shledal v rozporu se zásadou ochrany práv účastníků řízení zakotvenou v ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu a rovněž v rozporu se zásadou zakotvenou v ustanovení § 2 odst. 2 exekučního řádu, neboť požadavek náhrady nákladů exekuce, na které nemá žalobce nárok, ohrožuje důvěru ve spravedlivý výkon exekuční činnosti.
2. Vytýkaného jednání se dle žalovaného žalobce dopustil tím, že v exekučním řízení pod **sp. zn. 098 EX 03725/11** přípisem ze dne 17. 1. 2019 požádal Okresní soud v Opavě o přiznání nákladů proti povinnému ve výši 7 865 Kč, přestože byl rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 14 Kse 1/2018-114, uznán vinným ze spáchání kárného deliktu spočívajícího v porušení § 414 odst. 2 zák. č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“), a musel tudíž vědět, že mu tyto náklady nemohou být soudem přiznány, neboť mají povahu naturální obligace a jsou soudně nevynutitelné. Stejně pochybení bylo zjištěno v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. **098 EX 06087/10**, kde přípisem ze dne 30. 11. 2018 požádal Okresní soud v Ostravě o přiznání nákladů ve výši 7 487 Kč, sp. zn. **098 EX 00695/08**, kde přípisem ze dne 16. 7. 2019 požádal Okresní soud v Děčíně o přiznání nákladů ve výši 5 312,12 Kč, sp. zn. **098 EX 01068/09**, kde přípisem ze dne 29. 11. 2018 požádal Okresní soud v Havlíčkově Brodě o přiznání nákladů ve výši 2 770 Kč, sp. zn. **098 EX 00730/09**, kde přípisem ze dne 23. 1. 2019 požádal Okresní soud v Novém Jičíně o přiznání nákladů ve výši 7 865 Kč, sp. zn. **098 EX 02407/12**, kde přípisem ze dne 29. 11. 2018 požádal Okresní soud Praha-východ o přiznání nákladů ve výši 7 865 Kč a sp. zn. **098 EX 02658/12**, kde přípisem ze dne 12. 11. 2018 požádal Okresní soud v Kladně o přiznání nákladů ve výši 7 865 Kč.

Žalobní body

3. Žalobce nejdříve žalovanému vytkl, že ve věci spojil zcela různé procesní případy a situace, což má za následek následnou nepřezkoumatelnost výtky z hlediska důvodů, pro něž byla udělena.
4. U řízení vedeného pod sp. zn. **098 Ex 00695/08** nemohl dle žalobce dojít žalovaný k závěru, že náklady nemohou být přiznány, když exekuční soud v napadené věci došel k závěru, že věc nepodléhá osvobození (z důvodu že jde o blokovou pokutu) a dal pokyn exekutorovi pokračovat v plném rozsahu. Žalobce k tomuto uvedl, že si je vědom nejednotnosti judikatury, nicméně pokyn od soudu byl dle žalobce zřejmý a v souladu s judikaturou. Žalobce doplnil, že jakožto exekutor je pokynem soudu vázán. Žalobce proto argumentuje,

133/2023

že kárný žalobce tak exekutorovi vytýká soudní postupy. V případě řízení vedených pod sp. zn. 098 Ex 00730/09 a sp. zn. 098 EX 03725/11 pak žalobce poukazuje na to, že mu příslušný soud dal pokyn pokračovat s odůvodněním, že povinný musí učinit aktivní úkon k dovolání se naturální obligace. V ostatních věcech soud exekuci zastavil.

Dle žalobce se jedná minimálně o 3 různé procesní situace, přičemž se každá vyznačuje odlišným průběhem konkrétního exekučního řízení. Žalobce tak poukazuje na skutečnost, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí s touto skutečností nikterak nevypořádal. Žalobci proto není zřejmé, za co přesně mu byla předmětná výtka uložena.

5. Žalobce dále namítá, že neexistovaly důvody pro udělení výtky. Kárný orgán pochybil, když exekutorovi vytýká, že náklady vyčísлил. K této námitce odkazuje na přípisy příslušných okresních soudů, z nichž vyplývá, že exekuční soudy žalobce samy k vyčíslení nákladů vybízely. Žalobce proto nemůže souhlasit s absurdním udělením výtky za jednání, které učinil na základě pokynu, či s ohledem na právní názor předmětných exekučních soudů.
6. Žalobce dále uvedl, že při vyčíslení nákladů pro exekuční soudy nemá exekutor žádné rozhodovací pravomoci, neboť je pouhým účastníkem řízení. O nákladech rozhoduje soud z úřední povinnosti a je vázán svým právním názorem. Vyčíslení účastníků mají toliko pomocnou, tj. subsidiární funkci. Soud jimi dle žalobce není zásadně vázán.
7. V další žalobní námitce žalobce opět upozornil na to, že byl v pozici prostého účastníka řízení, v jistých případech dokonce na výzvu exekučního soudu danému soudu zaslal své vyčíslení nákladů. Nečinil tak z pozice moci a toto jeho jednání směřuje pouze vůči dotčenému soudu, který je vázán zásadou *iura novit curia*. Žalobce uvádí, že v těchto věcech sám nijak otázku přiznání náhrady nákladů neposuzoval, nevydal žádné konstitutivní rozhodnutí zavazující k úhradě nákladů, ani tyto náklady nijak sám nevymáhal. Toto rozhodnutí ponechal na volném uvážení soudu. Svým jednáním proto nemohl nijak zasáhnout do chráněných práv účastníků, jak tvrdí žalovaný. Žalobce naopak tvrdí, že žalovaný svým výkladem zcela opomíjí povinnost soudů uplatněné nároky a návrhy účastníků řízení posoudit. Žalobce dodává, že jestliže žalovaný tvrdí, že již samotným návrhem soudu žalovaný porušil některou ze svých povinností, podsouvá tím současně, že soud je zákona neznalý a nepozorný, když o předmětném návrhu není schopen sám rozhodnout, a že jediný správný výklad zákona přináší a zná sám žalovaný. Takovýto výklad práva ze strany žalovaného považuje žalobce za hrubé narušení důvěry v soudní soustavu, v demokratické zásady a právní stát.
8. Žalobce závěrem upozorňuje na povahu naturální obligace, resp. na možnost splnění takové pohledávky. K tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2010, sp. zn. 29 Cdo 3509/2010 (dostupný na www.nsoud.cz), v němž je uvedeno: „*Pohledávka dlužníková věřitele v neuhrazeném rozsahu nezanikne, leč věřitel ji nemůže úspěšně vymáhat; v soudním či jiném řízení již nelze takovou pohledávku věřiteli přiznat (pohledávka má povahu naturální obligace). Nicméně dlužníku, který se rozhodne pohledávky, od jejichž placení byl rozhodnutím insolvenčního soudu osvobozen, později uhradit dobrovolně, zůstane tato možnost zachována.*“.
9. Dle žalobce je třeba detailně posuzovat povahu jeho žádostí zaslaných exekučním soudům, neboť v nich soudy vyzýval, aby jeho návrh na přiznání nákladů zvážily a kvalifikovaně v této věci rozhodly. Také v nich důsledně upozorňoval na sporné skutečnosti a na možnost

rozporu přiznání nákladů s dobrými mravy. Žalobce tedy v dané věci o výši nákladů exekuce nikterak nerozhodoval, když vydání tohoto rozhodnutí „přesunul“ na exekuční soud.

10. Z výše uvedeného žalobce dovozuje, že v případě, že vystupoval jako účastník řízení, o jehož návrzích rozhoduje dotčený soud, nejednal v rozporu se zásadou ochrany práv účastníků řízení zakotvenou v § 46 odst. 1 exekučního řádu, ani zásadou zakotvenou v § 2 odst. 2 exekučního řádu, když pouhou žádostí nemohlo být do práv povinných nikterak zasaženo.

Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Nejprve shrnul dosavadní průběh řízení a poukázal na to, že Městský soud v Praze již v bodu [51] rozsudku ze dne 15. 9. 2023, č.j. 5 A 33/2020-48 (citová rozhodnutí správních soudů dostupná na www.nssoud.cz), vyslovil závazný právní závěr o aplikaci a interpretaci práva, jež by mělo být užito. Vysloveným závazným právním názorem se žalovaný v plném rozsahu řídil a vydal napadené rozhodnutí. Za situace, kdy žalovaný rozhodoval za nezměněného skutkového a právního stavu a nedošlo ani ke změně judikatury, nepřichází dle žalovaného v úvahu změna aplikace práva na skutkový stav. V opačném případě by tím byl porušen požadavek legitimního očekávání a předvídatelnosti rozhodování vycházející ze základních atributů právního státu a naplňující základní principy spravedlivého procesu.
12. Žalovaný dále uvedl, že otázka nákladů exekučního řízení po splnění oddlužení byla autoritativně vyřešena nálezem Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3250/14, ve kterém Ústavní soud konstatoval, že „jedním z důvodů, proč se otázkou náhrady nákladů exekuce po splnění oddlužení zabýval, byla právě nejednotnost judikatury soudů a vyloučení judikatorního sjednocení prostřednictvím Nejvyššího soudu ČR“. Dále žalovaný poukázal na to, že se Ústavní soud vyjádřil též k tomu, zda má soudní exekutor uplatnit nárok na úhradu nákladů exekuce již v probíhajícím insolvenčním řízení, nebo až po jeho skončení vydáním rozhodnutí stanovujícího mimo jiné povinnost úhrady nákladů exekuce. Z judikatury Ústavního soudu proto dle žalovaného vyplývá, že žalobci nemohla být v předmětných věcech, v nichž byli povinni osvobozeni od placení pohledávek, exekučními soudy přiznána náhrada nákladů exekuce proti povinným. Přesto však žalobce přiznání náhrady těchto nákladů požadoval.
13. Argument žalobce o tom, že „žádost o přiznání náhrady nákladů sama o sobě nijak nezasahuje do práv a povinností povinných, neboť právo na přiznání náhrady nákladů má (nejbůhře) povahu naturální obligace, tudíž je zcela na povinných, zda náklady exekuce uhradí, či nikoli, přičemž takové hrazení nezakládá bezdůvodné obohacení“, v této souvislosti nemůže dle žalovaného obstát, neboť postup žalobce je s ohledem na ustálenou judikaturu soudů v rozporu se zásadou ochrany práv účastníků řízení stanovenou § 46 odst. 1 exekučního řádu.
14. Žalovaný také připomněl rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č.j. 14 Kse 1/2018-114, kterým byl žalobce shledán vinným z toho, že si jakožto soudní exekutor rozhodnutím přiznával náklady exekuce, ačkoliv věděl, že povinný byl v mezidobí osvobozen od placení pohledávek podle § 414 insolvenčního zákona, tedy za jednání vykazující zásadní shodné rysy s jednáním, které je předmětem výtky. Kárný soud

133/2023

přitom odmítl obranu žalobce, že v předmětné věci šlo o existující, byť k námitce dlužníka nevymahatelný dluh, a označil jako „naprosto nepřijatelný“ postup založený na předpokladu, že povinní se nebudou včas bránit. Totožný závěr se dle žalovaného vztahuje i na jednání žalobce, které bylo předmětem výtky, jež se jeví jako snaha o obcházení závěrů kárného senátu vyjádřených v citovaném rozhodnutí.

15. Dále žalovaný uvedl, že v případě, kdy povinný úspěšně splnil podmínky oddlužení a insolvenčním soudem bylo rozhodnuto o jeho osvobození od placení pohledávek dle § 414 insolvenčního zákona, byl žalobce jako soudní exekutor povinen postupovat v souladu s citovanými ustanoveními exekučního řádu, což neučinil.

Replika žalobce

16. Žalobce v replice na vyjádření žalovaného uvedl, že na podané žalobě trvá. Žalovaným ve vyjádření zmíněny nálezy Ústavního soudu podle něj pojednává o odlišném skutkovém stavu, jelikož v nálezu zmiňovaný exekutor vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce, zatímco žalobce toto neučinil, pouze se obrátil na dotčené exekuční soudy s vyčíslením svých nákladů a s žádostí o jejich přiznání. K takovému postupu navíc žalobce v části případů přistoupil až poté, co ho k tomuto vyzval dotčený exekuční soud. Žalobce dále poukazuje na to, že se žalovaný nevyjádřil k odlišnosti jednotlivých exekučních řízení, v nichž mělo dojít k pochybení ze strany žalobce. Žalovaný se rovněž nevyjádřil ani ke skutečnosti, že ho několik dotčených exekučních soudů výslovně vyzvalo, aby náklady exekuce vyčísлил. Žalobce znovu zdůraznil, že je trestán za pochybení soudu, což považuje za nepřijatelné.

Správní spis a jednání před soudy

17. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem zjistil soud, že dne 20. 9. 2019 provedl žalovaný u žalobce kontrolu, při níž byla zjištěna pochybení spočívající v tom, že 1/ žalobce pokračoval v provádění exekuce poté, co byl dlužník v insolvenčním řízení osvobozen od úhrady vymáhané pohledávky, což je v rozporu s § 414 insolvenčního zákona, 2/ žalobce prodlužoval exekuční řízení tím, že o splnění oddlužení a osvobození dlužníka od úhrady vymáhané pohledávky informoval exekuční soud a ponechal rozhodnutí o zastavení exekuce na něm, přestože mohl rozhodnout o zastavení exekuce sám dle § 55 odst. 4 exekučního řádu, čímž porušil zásadu zakotvenou v § 46 odst. 1 exekučního řádu, 3/ žalobce požadoval, aby mu exekučním soudem byla po splnění oddlužení a osvobození dlužníka od úhrady vymáhané pohledávky přiznána náhrada nákladů proti povinnému, přestože byl výše nadepsaným rozhodnutím kárného senátu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), uznán vinným z porušení § 414 odst. 2 insolvenčního zákona a musel proto vědět, že na náhradu nemá nárok, 4/ žalobce podal odvolání proti usnesení v EŘ, v nichž byla exekuce zastavena a nebyla mu přiznána náhrada nákladů exekuce, přestože musel vědět dle výše nadepsaného rozhodnutí kárného senátu NSS, že na tyto nemá nárok a 5/ žalobce nevzal zpět odvolání proti výroku usnesení, jímž mu nebyla přiznána náhrada nákladů exekuce, poté, co z výše nadepsaného rozhodnutí kárného senátu NSS musel vědět, že na tyto nemá nárok.

18. Žalobce proti kontrolnímu protokolu uplatnil dne 21. 11. 2019 námitky, ve kterých namítl, že kontrolní orgán nepostupoval nestranně a část informací opomněl. Dále namítl neshodu mezi kontrolními zjištěními a protokolem. Žalovaný rozhodnutím č. j. MSP-15/2019-ODKA-KEU/14 dne 19. 12. 2019 námitky žalobce v plném rozsahu zamítl.
19. Městský soud považuje za vhodné na tomto místě poukázat (s ohledem na argumentaci účastníků řízení) na to, že napadené rozhodnutí je kulminací sporu mezi žalobcem a žalovaným, který započal již rozhodnutím vydaným žalovaným pod sp. zn. MSP-15/2019-ODKA-KEU/16 ze dne 21. 1. 2020, které následovalo po zamítnutí námitek žalobce proti kontrolnímu protokolu a kterým byla žalobci udělena výtka (dále také „první výtka“) dle ustanovení § 7a exekučního řádu za dvě typová pochybení. První z nich bylo výše zmíněné neúčelné prodlužování exekučního řízení. Dále mu bylo vytknuto pochybení, které je žalobci vytýkáno i v nynějším rozhodnutí, tj. že požádal příslušné okresní soudy o přiznání nákladů proti povinnému, přestože byl výše označeným rozhodnutím NSS uznán vinným ze spáchání kárného deliktu spočívajícího v porušení § 414 odst. 2 insolvenčního zákona a musel tudíž vědět, že na náhradu nákladů nemá nárok.
20. Proti první výtce podal žalobce žalobu, již Městský soud v Praze seznal důvodnou a rozsudkem ze dne 15. 9. 2023, č. j. 5 A 33/2020-48, zrušil výše nadepsané rozhodnutí, jímž byla žalobci uložena první výtka a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud se přiklonil k argumentaci žalobce ohledně výtky týkající se neúčelného prodlužování exekučního řízení. V případě druhého vytýkaného pochybení však městský soud dospěl k závěru, že tato výtka byla udělena po právu (bod 51. rozsudku). Městský soud seznal, že exekutor se svým jednáním snažil obcházet ustanovení § 414 odst. 2 insolvenčního zákona, i přestože věděl, že za daných podmínek se jedná o naturální obligaci, vynutitelnou pouze tehdy, jestliže se nebude povinný řádně bránit (bod. 43. rozsudku). Námitku žalobce, že ve vytýkaných případech nelze považovat jednání žalobce za výkon pravomoci exekutora, nýbrž za snahu o úhradu žalobcovy pohledávky, městský soud označil za irelevantní (bod 46. rozsudku). Závěrem pak uvedl, že: *„Pokud exekutor v rámci vedeného exekučního řízení činí kroky, jejichž účelem je domoci se na povinném úhrady svých nákladů, které mají povahu naturální obligace a jsou soudně nevynutitelné, přičemž tak činí vědomě a se znalostí důvodů, které soudy vedly k přijetí závěru o osvobození povinného od jejich placení, je zřejmé, že postupuje způsobem, který je s to ohrozit důvěru v nezávislý, nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti. Výtka za toto jednání byla proto udělena po právu.“* (bod 51. rozsudku).
21. Žalovaný poté vydal nyní napadené rozhodnutí, ve kterém vázán názorem městského soudu vytkl žalobci nedostatky v exekuční činnosti v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. 098 EX 03725/11, sp. zn. 098 EX 06087/10, sp. zn. 098 EX 00695/08, sp. zn. 098 EX 01068/09, sp. zn. 098 EX 00730/09, sp. zn. 098 EX 02407/12, sp. zn. 098 EX 02658/12. (dále také „druhá výtka“). Pro bližší vymezení vytýkaného jednání soud odkazuje na příslušné body v části „vymezení věci“ odůvodnění tohoto rozsudku. Odkázal přitom na předchozí rozsudek městského soudu, zejména na citovaný bod [51] tohoto rozsudku, ve kterém je jasně uvedeno mj., že: *„Výtka za toto jednání byla proto udělena po právu.“* Žalovaný dále odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3250/14, který se týká otázky přihlášení nároku v rámci insolvenčního řízení, i na rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 14 Kse 1/2018-114, kterým byl žalobce

133/2023

uznán vinným ze spáchání kárného deliktu spočívajícího v porušení § 414 odst. 2 insolvenčního zákona, a musel tudíž vědět, že mu jím požadované náklady nemohou být soudem přiznány, neboť mají povahu naturální obligace a jsou soudně nevynutitelné. I přes výše uvedené se však žalobce dále dopouštěl obdobného jednání, jež spočívalo ve vznesení požadavku na náhradu nákladů vůči soudu založeného na argumentaci, kterou kárný senát zcela jednoznačně odmítl.

Posouzení věci Městským soudem v Praze

22. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
23. Žaloba byla podána včas a osobou oprávněnou.
24. Žaloba není důvodná.
25. Městský soud o věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem účastníci nevyjádřili výslovný nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce sice navrhl provedení důkazů, avšak to samo o sobě neznamená nesouhlas s rozhodnutím o věci bez nařízení jednání (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 2. 2016, č. j. 7 As 93/2014-48). Soud při rozhodování vycházel ze správního spisu, ve kterém jsou potřebné listiny založeny, a kterým se dokazování neprovádí (rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117). Pokud žalobce k podané žalobě přiložil i jiné listiny než ty, které jsou součástí správního spisu, soud jimi nepovažoval za potřebné důkaz provádět, neboť se vztahují k exekučním řízením, která nejsou předmětem přezkoumávaného rozhodnutí a na závěrech soudu, s ohledem na níže uvedenou argumentaci, již nemohly nic změnit.
26. Soud na úvod poznamenává, že v minulosti nebyla zjevná povaha výtky podle § 7a exekučního řádu. Tuto nejistotu odstranil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, ve kterém uvedl následující: *„Rozšířený senát tedy uzavírá, že výtka podle § 30 odst. 3 zákona státním zastupitelství, ve znění účinném od 1. 3. 2002, je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Soudní ochrana proti této výtce proto musí být poskytnuta formou žaloby proti tomuto rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s. Na ukládání výtky se použijí pouze základní zásady činnosti správních orgánů podle § 2 až 8 správního řádu. Povahu výtky je za stávající právní úpravy nutno vykládat shodně pro státní zástupce, soudce, notáře i soudní exekutory.“*
27. Městský soud proto přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí, přičemž se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť vlastní přezkum rozhodnutí je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Musí se jednat o rozhodnutí srozumitelné a opřené o dostatek relevantních důvodů (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Dle žalobce je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, jelikož výtka míří na několik různých procesních

situaci, s čímž se žalovaný ve svém rozhodnutí nijak nevypořádal a dle žalobce proto není zřejmé, za jaké jednání byla výtka udělena.

28. Dle ustálené judikatury jsou nesrozumitelnými rozhodnutí, jejichž odůvodnění nedává smysl, který by svědčil o skutkových a právních důvodech, které vedly správní orgán k vydání rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2003 č. j. 7 A 547/2002-24); pro rozpor výroku s odůvodněním (rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2003 č. j. 2 Ads 33/2003-78) či pro výrok, který nemá oporu v zákoně (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2003 č. j. 7 A 181/2000-29), nebo není-li rozhodnutí rozčleněno na výrok a odůvodnění, pročez není zřejmé, zda správní orgán rozhodl o všech návrzích účastníka řízení (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 10. 1994 č. j. 6 A 63/93-22).
29. V projednávané věci je sice možné dát žalobci částečně za pravdu v tom, že v napadeném rozhodnutí není zcela jasně a přesně odlišena různorodost vytýkaného jednání, to však samo o sobě nezakládá nesrozumitelnost rozhodnutí. Správní orgán totiž jasně vymezil, v čem rámcově spočívá pochybení žalobce, za něž mu uděluje výtku. Je pravdou, ostatně jak soud výše uvádí, že vytýkané jednání žalobce nese jisté odlišné znaky, důležité však je, že správní orgán jasně určil, že celkový postup žalobce v různých exekučních řízeních nese jeden zásadní shodný znak – tím je snaha o obcházení práva, která vede k ohrožení důvěry v nezávislý, nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti. Pakliže odůvodnění dává smysl, výrok rozhodnutí není v rozporu s jeho odůvodněním a výrok má oporu v zákoně, má městský soud za to, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné a námitka žalobce není důvodná.
30. Městský soud se dále zabýval námitkou absence důvodu pro udělení výtky, přičemž považuje za nutné znovu zdůraznit, že se shodným předmětem řízení, tedy přezkumem výtky za výkon exekuční činnosti v rozporu se zásadou ochrany práv účastníků a zásadou neohrožovat důvěru ve spravedlivý výkon exekuční činnosti ve shodných exekučních řízeních (s výjimkou řízení 098 EX 03212/10), již zabýval senát zdejšího soudu v řízení vedeném pod sp. zn. 5 A 33/2020. Městský soud sice rozsudkem ze dne 15. 9. 2023, č.j. 5 A 33/2020-48, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, avšak ohledně této výtky dospěl k závěru, že „*Výtka za toto jednání byla proto udělena po právu*“.
31. Soud proto vycházel při posouzení shodného předmětu řízení z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2024, čj. 9 As 66/2023-72, podle kterého „*Krajský soud je při opakovaném posuzování stejné věci vázán svým dříve vysloveným právním názorem, a to bez ohledu na konkrétní senát, kterému byla věc přidělena [§ 78 odst. 5 s. ř. s.]. To platí za předpokladu, že se v období mezi jeho jednotlivými rozhodnutími nezměnily skutkový nebo právní stav věci ani soudní judikatura pro krajský soud závazná.*“ Městský soud se proto zabýval otázkou, zda byly splněny podmínky pro závěr o vázanosti soudu dříve vydaným rozhodnutím zdejšího soudu ve stejné věci.
32. Pokud jde o skutkový stav, ze kterého vycházel pátý senát zdejšího soudu, je z jeho rozsudku patrné, že byl shodný jako v nyní projednávané věci. Ke skutkovému stavu totiž pátý senát v bodu [39] rozsudku uvedl, že není mezi účastníky sporný, neboť „*oběma stranám je i známa stejná judikatura, a to konkrétně nález Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3250/14, v němž Ústavní soud jasně deklaroval, že pohledávku exekutora na nákladech exekuce lze*

v případě oddlužení uspokojit pouze prostřednictvím přihlášky této pohledávky do insolvenčního řízení, když samotný vznik pohledávky na náklady exekuce je spojen s rozhodnutím o nařízení exekuce. V posuzované věci předmět sporu spočívá v otázce, zda lze postup žalobce, který při znalosti závěrů tohoto nálezu Ústavního soudu, a tedy při vědomí, že jím uplatněná pohledávka na náklady exekuce je charakteru promlčené pohledávky, a tedy nemůže být přiznána a přiznání náhrady těchto nákladů přesto požadoval, v rozporu se zásadou ochrany práv účastníků a zásadou neohrožovat důvěru ve spravedlivý výkon exekuční činnosti podle § 46 odst. 1 exekučního řádu.“

33. Pátý senát dále konstatoval, že je mu z úřední činnosti (např. ze spisu vedeného městským soudem pod sp. zn. 5 A 151/2019) známo, že žalobce se závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3250/14 nesouhlasí a svým jednáním se proti nim aktivně vymezuje. To ostatně vyplývá i z již výše citovaného rozhodnutí kárného senátu NSS ze dne 30. 10. 2018, Č. j. 14 Kse 1/2018-114, kterým byl žalobce shledán vinným z kárného provinění spočívajícího v tom, že si jakožto soudní exekutor rozhodnutím přiznával náklady exekuce, ačkoliv věděl, že povinný byl v mezidobí osvobozen od placení pohledávek podle § 414 insolvenčního zákona. Proti posledně citovanému rozhodnutí si sice žalobce podal ústavní stížnost, ta však byla Ústavním soudem odmítnuta (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2020, sp. zn. IV. ÚS 309/19).
34. I pátý senát poukázal na to, že v rozhodnutí ze dne 30. 10. 2018, Č. j. 14 Kse 1/2018-114 kárný senát Nejvyššího správního soudu konstatoval: „[42] Exekutor vydával rozhodnutí, kterými si přiznával náklady exekuce, jakkoliv dobře věděl, že dlužníci byli od placení těchto závazků rozhodnutím insolvenčního soudu osvobozeni. Vydával tedy rozhodnutí, která zakládala vykonatelný titul pro další exekuci, s alibistickou argumentací, že se přece dlužníci mohli proti rozhodnutím bránit. V takovémto případě však postup exekutora narážel na shora cit. § 414 odst. 2 insolvenčního zákona (viz bod [24] shora). Exekutor dlouhodobě vydával rozhodnutí, která zakládala nároky exekutora na pohledávky, od jejichž placení byli dlužníci osvobozeni. Nelze se bránit s tím, že se přece dlužníci bývali mohli snadno proti rozhodnutím bránit, a soud by býval rozhodnutí zrušil. Exekutor dle kárného soudu zjevně počítal s tím, že se včas bránit nebudou (a kárný soud se původní pasivně dlužníků ani příliš nediví, neboť rozhodnutí byla vydána krátce po rozhodnutí insolvenčního soudu o oddlužení a osvobození dlužníků od placení zbytku pohledávek, proto lze mít za to, že si dlužníci bezprostředně ani neuvedomili, co pro ně vlastně sporný výrok rozhodnutí znamená). [43] Exekutor svým jednáním tudíž obcházel § 414 odst. 2 insolvenčního zákona, neboť si přiznával náklady exekuce, jakkoliv věděl, že za daných podmínek jde o *naturální obligaci, vynutitelnou jen tehdy, nebude-li se povinný řádně bránit*. Současně porušil § 2 odst. 2 exekučního řádu, dle něhož exekutor je *mj. povinen při výkonu svého povolání zdržet se všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nezávislý, nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti*.“ K uvedenému pátý senát doplnil, že shora popsání jednání se vztahuje k úkonům provedeným po 3. 8. 2016, tedy po zveřejnění klíčového nálezu Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3250/14, který přispěl ke sjednocení otázky, kdy a za jakých podmínek vzniká právo exekutora na úhradu nákladů exekuce, probíhá-li vůči povinnému insolvenční řízení, respektive jaký má dopad osvobození od placení pohledávek podle § 414 insolvenčního zákona na náklady exekuce.

35. Pátý senát vycházel z ustanovení § 414 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, (dále jen „insolvenční zákona“, podle kterého „*Osvobození podle odstavce 1 se vztahuje také na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenčním řízení nepřiblíželo, a na věřitele, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak měli učinit.*“ Znění tohoto ustanovení nebylo v mezidobí změněno.
36. Pátý senát také poukázal na to, že „*postup žalobce v posuzované věci se mírně liší od postupu, za který byl kárně potrestán. Přesto souhlasí s žalovaným, že jednání žalobce i v této věci vykazuje zásadní shodné rysy s jednáním, které bylo předmětem kárného potrestání. Podstatou vytýkaného jednání v dané věci je totiž skutečnost, že exekutor se svým jednáním i v tomto případě snažil obcházet § 414 odst. 2 insolvenčního zákona, jakkoliv věděl, že za daných podmínek jde o naturální obligaci, vynutitelnou jen tehdy, nebude-li se povinný řádně bránit.*“ I tento závěr na nyní projednávanou věc zcela aplikovatelný, neboť žalovaný uvedl shodný důvod pro udělení výtky i v nyní napadeném rozhodnutí.
37. S odkazem na výše citovaný nálezn Ústavního soudu IV. ÚS 3250/14, body [25] a [26], pátý senát uvedl, že „*zvolil-li tedy žalobce cestu vyčkání úhrady pohledávky až do skončení insolvenčního řízení, sám se vystavil riziku, že v rámci insolvenčního řízení bude dlužníku povoleno oddlužení a v případě jeho úspěšného splnění bude dlužník soudem osvobozen od placení dosud neuspokojených částí pohledávek a dále pohledávek do insolvenčního řízení vůbec nepřihlášených. Tak tomu bylo i ve věcech spisových značek vytýkaných žalobci v napadeném rozhodnutí.*“
38. Pátý senát neshledal důvodnou ani námitku žalobce, kterou opět vznesl i v nyní projednávané věci, a to, že žalobce byl v pozici prostého účastníka řízení. Přitom odkázal na to, že „*v již citovaném usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3250/14 (N 123/82 SbNU 25), Ústavní soud vyslovil, že „[s]oudní exekutor má nárok na úhradu nákladů exekuce zásadně povinným, a to již od okamžiku nařízení exekuce (resp. okamžiku, kdy byl jejím provedením exekučním soudem pověřen).… Jde-li pak o příkaz k úhradě nákladů exekuce ve smyslu § 88 odst. 1 exekučního řádu, je třeba tento v souladu s výše uvedeným považovat pouze za rozhodnutí, jímž je s ohledem na průběh předmětného exekučního řízení autoritativně určena konkrétní výše nákladů exekuce, nikoli za rozhodnutí, které by teprve zakládalo povinnost povinného k jejich úhradě, neboť tato povinnost povinnému vznikla již nařízením exekuce.*“ Na základě tohoto pátý senát uvedl, že „*právo na náhradu nákladů exekuce je tak úzce spjata se samotným exekučním řízením, za standardní situace exekutor o výši nákladů autoritativně rozhoduje vydáním příkazu. Ačkoli žalobce v dané věci o výši nákladů exekuce sám nerozhodoval, když vydání tohoto rozhodnutí přesunul na exekuční soud, ve vztahu k nahlížení na jednání exekutora v rámci celého exekučního řízení jde pořád o položku, která je neoddělitelně spjata a i veřejností vnímána jako součást exekučního řízení vedeného soudním exekutorem.*“
39. Závěrem pak pátý senát uvedl, že „*pokud exekutor v rámci vedeného exekučního řízení činí kroky, jejichž účelem je domoci se na povinném úhrady svých nákladů, které mají povahu naturální obligace a jsou soudně nevynutitelné, přičemž tak činí vědomě a se znalostí důvodů, které soudy vedly k přijetí závěru o osvobození povinného od jejich placení, je zřejmé, že postupuje způsobem, který je s to ohrozit důvěru v nezávislý, nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti. Výtka za toto jednání byla proto udělena po právu.*“
40. Z výše uvedeného shrnutí odůvodnění rozsudku pátého senátu zdejšího soudu je patrné, že pátý senát vycházel ze stejných skutkových okolností a rozhodoval na základě shodné právní

úpravy jako městský soud v nyní projednávané věci. Soud považuje za nutné konstatovat, že ani judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, ze které vycházel pátý senát, nedoznala v období od vydání jeho rozsudku žádnou změnu. V souladu s rozsudkem ze dne 20. 5. 2024, čj. 9 As 66/2023-72, proto městský soud dospěl k závěru, že je při opětovném posuzování stejné věci právním názorem vysloveným v rozsudku č. j. 5 A 33/2020-48 vázán. Z tohoto rozhodnutí proto vyšel a dospěl k závěru, že ani žaloba proti rozhodnutí o udělení druhé výtky důvodná není, neboť i tato výtky byla žalobci za jeho jednání udělena po právu. Pro úplnost soud uvádí, že sám neshledal žádný důvod, pro který by se měl od závazného právního názoru vysloveného v předchozím rozsudku zdejšího soudu odchýlit.

Závěr a náklady řízení

41. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

133/2023

Mgr. Marek Bedřich, v. r.
předseda senátu